

ROMAN Petre (22 iulie 1946, București) – inginer hidro-energetician; prim-ministru provizoriu (26.12.1989 – 28.06.1990) la momentul Mineriadei; participant la ședința din 11 iunie 1990 în care s-a decis eliberarea Pieței Universității

R.P. este fiul fostului demnitar comunist Valter Roman. După ce a terminat liceul „Dr. Petru Groza”¹, a urmat cursurile Facultății de Energetică, secția hidroenergetică în perioada 1963 – 1968, absolvind ca șef de promoție². Între 1971 și 1974 urmează studii doctorale la Institutul Politehnic din Toulouse, Franța. Principala activitatea înainte de 1989 a fost cea de profesor. Asistent universitar la Școala Superioară de Aeronautică și la Universitatea „Paul Sabatier” din Toulouse (1970 - 1974). În 1974 se întoarce în țară pentru a predă la Institutul Politehnic. Din 1976 este șef de lucrări la Facultatea de Energetică a Institutului Politehnic. În 1982 devine conferențiar, iar între 1985 și 1990 este conducător al Catedrei de hidraulică de la Energetică³. În 1990 obține titlul academic de profesor universitar.

Activitate politică

A fost membru P.C.R., inactiv însă din punct de vedere politic⁴.

Pe parcursul evenimentelor din decembrie 1989, în împrejurări definite de el însuși drept spontane și întâmplătoare, ajunge încă din primul moment în cercul noilor decidenți politici provizorii⁵. Important în această direcție “pare să fi fost faptul că îi cunoștea personal pe Ilescu și pe alți lideri F.S.N.”⁶, cum ar fi Mihai Drăgănescu, unii dintre aceștia frecventându-l pe tatăl său⁷. Membru fondator al F.S.N. (22 decembrie 1989) și membru al primului Consiliu de conducere al acestuia (22 decembrie 1989 – 3 februarie 1990)⁸. Membru în Consiliul Provizoriu de Uniune Națională din partea F.S.N. de la 13 februarie 1990 și până

¹ Actualul Colegiu Național de Informatică „Tudor Vianu” [n.a.].

² *Personalități publice-politice, 1995-1996*, Editura Holding Reporter, București, 1996, p. 422.

³ Domnița ȘTEFĂNESCU, *Cinci ani din istoria României. O cronologie a evenimentelor: decembrie 1989 – decembrie 1994*, Editura Mașina de scris, București, 1995, p. 88.

⁴ Peter SIANI-DAVIES, *Revoluția Română din decembrie 1989*, Editura Humanitas, București, 2006, p. 278.

⁵ Domnița ȘTEFĂNESCU, *op. cit.*, pp. 23-24.

⁶ Peter SIANI-DAVIES, *op. cit.*, p. 278.

⁷ *Ibidem*, p. 287.

⁸ Dan PETRE, *Președinții Adunării Deputaților și ai Senatului României (1862 - 2004)*, Editura Meronia, București, 2004, p. 227.

la 9 iunie același an⁹. Începând cu 1 iunie 1990 a fost membru în Colegiul Director al F.S.N., iar din 26 iulie 1990 și până în 28 martie 1992 a fost lider național al F.S.N.¹⁰

Încă din 1990 a fost liderul aripii reformiste din F.S.N., care se va transforma treptat, întâi în P.D./F.S.N. și apoi în P.D. La Convenția Națională a F.S.N. a câștigat prin moțiunea sa („Viitorul Azi!”) întâietatea în partid, fapt ce a dus la scindarea Frontului. Astfel, din 29 martie 1992 este președintele F.S.N., care în 1993 se transformă în P.D./F.S.N. și apoi în P.D. (până la 18 mai 2001). Începând din septembrie 1995 este co-președinte (împreună cu Sergiu Cunescu, președintele Partidului Social-Democrat) al Uniunii Social Democrate – U.S.D. (până în 1999, când P.S.D.R. iese din alianță). După ce pierde șefia P.D. în 2001 rămâne simplu membru până în februarie 2004. În anul 2004 înființează un nou partid, Forța Democrată, al cărui președinte este ales la 15 mai același an¹¹. Partidul fuzionează prin absorbție în P.N.L. în septembrie 2008, Petre Roman devenind astfel liberal. Începând cu 28 aprilie 2009 este consilier politic al președintelui P.N.L.

Activitate administrativ-politică

La 26 decembrie 1989, prin Decretul nr. 1 al C.F.S.N., este numit prim-ministru¹². După alegerile din mai 1990 este desemnat din nou premier (28 iunie), funcție din care își dă demisia la 16 octombrie 1991. Este ales deputat F.S.N. (20 mai – 31 iulie 1990) și P.D./P.D.(F.S.N.) de București (27 septembrie 1992 – 3 noiembrie 1996). În cea de-a doua legislatură este și președinte al Comisie de apărare, ordine publică și siguranță națională din Camera Deputaților¹³. În urma alegerilor din noiembrie 1996 este ales senator de București pe listele U.S.D., obținând și funcția de președinte al Senatului (27.11.1996 – 22.12.1999)¹⁴, din care va trebui să-și dea demisia pentru a prelua funcția de Ministru de Externe (22.12.1999 – 28.12.2000). În noiembrie 2000 câștigă aceeași circumscripție pentru Senat, tot din partea

⁹ Iulia HUIU, Dan PAVEL, „Nu putem reuși decât împreună”. *O istorie analitică a Convenției Democratice: 1989 – 2000*, Editura Polirom, Iași, 2003, p. 511.

¹⁰ Gheorghe CRIȘAN, *Piramida puterii. Vol. II. Oameni politici și de stat, generali și ierarhi din România (22 decembrie 1989 – 10 martie 2004)*, Editura Pro Historia, București, 2004, p. 341.

¹¹ http://www.infopolitic.ro/index.php?page=institut&id_categorie=1&id=115&camp=1, accesat la data de 27.04.2010.

¹² Domnița ȘTEFĂNESCU, *op. cit.*, p. 39.

¹³ *Personalități publice 1996-1997*, Editura Holding Reporter, București, 1997, p. 433.

¹⁴ http://enciclopediaromaniei.ro/wiki/Index:Pre%C5%9Fedin%C5%A3ii_Senatului_Rom%C3%A2niei, accesat la data de 27.04.2010.

P.D., rămânând independent odată cu demisia din partid, la 16 februarie 2004¹⁵. Începând cu această dată nu mai deține funcții de natură administrativ-politică, exceptând-o pe cea de Înalt Reprezentant al Guvernului pentru românii din străinătate (septembrie – decembrie 2008).

A candidat de trei ori (1996, 2000, 2004) pentru funcția de președinte al României.

Activitate la organisme internaționale

În 1993 a fost ales raportor special al Adunării Parlamentare a Atlanticului de Nord (N.A.T.O.). În perioada decembrie 1997 – iunie 1998, mai – octombrie 2000 și în anul 2004 a ocupat funcția de Președinte al Adunării Parlamentare a Cooperării Economice la Marea Neagră¹⁶. În martie 2000 a activat drept Coordonator al Grupului de lucru pentru Pactul de Stabilitate în Sud-Estul Europei al Internaționalei Socialiste. Din mai până în octombrie 2000 a deținut funcțiile de Președinte al Organizației Cooperării Economice la Marea Neagră (O.C.E.M.N.) și pe cea de membru în Troika ministerială a O.S.C.E. În mai 2001, la sesiunea de primăvară a Adunării Parlamentare N.A.T.O. este ales raportor special pentru Europa de Sud Est, funcție pe care o deține până în 2004¹⁷. Din anul 2003 este membru al Clubului de la Madrid¹⁸, un organism internațional ce reunește foști decidenți politici majori din diverse țări ale lumii¹⁹.

Dan Drăghia

¹⁵http://www.cdep.ro/pls/parlam/structura_gprs.mp?idm=26&cam=1&leg=2000, accesat la data de 27.04.2010.

¹⁶Dan PETRE, *op. cit.*, p. 228.

¹⁷<http://www.politicaromaneasca.ro/personalitati/1953-petre-roman->, accesat la data de 27.04.2010.

¹⁸*Ibidem.* http://www.clubmadrid.org/en/miembro/petre_roman, accesat la data de 27.04.2010.

¹⁹<http://www.clubmadrid.org/en/about>, accesat la data de 27.04.2010